

Warszawa, 14-08-2024 r.

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich
Valeri Vachev

XI.7036.19.2024.DB

Pan
Arkadiusz Wiśniewski
Prezydenta Miasta Opola
Urząd Miasta Opola
ePUAP

Szanowny Panie Prezydencie,

uprzejmie informuję, że Rzecznik Praw Obywatelskich prowadzi postępowanie wyjaśniające w sprawie skargi dotyczącej planowanego zlokalizowania szkoły specjalnej w budynku przy ul. Torowej 7 w Opolu.

Z otrzymanej korespondencji wynika, że w związku ze wzrostem liczby uczniów z niepełnosprawnościami i brakiem miejsc w dotychczas funkcjonujących placówkach, samorząd postanowił otworzyć szkołę specjalną w budynku przy ul. Torowej 7. Lokalizacja ta budzi jednak sprzeciw rodziców uczniów z niepełnosprawnościami, którzy mieliby do tej szkoły uczęszczać. W skardze skierowanej do Rzecznika wskazują oni na szereg obaw i niedogodności, m.in. brak przystanku komunikacji miejskiej w pobliżu, zaniedbany i nierówny chodnik (co jest istotne zwłaszcza dla uczniów poruszających się na wózkach) oraz głośne otoczenie placówki (na co mają składać się odgłosy przejeżdżających pociągów i szczekanie psów z sąsiadującego z nieruchomością schroniska). Rodzice określają okolicę budynku jako niebezpieczną, podkreślając, że brak jest komfortowej drogi dojazdowej do szkoły, a osoby

poruszające się pieszo są zmuszone do przechodzenia przez tory kolejowe. W opinii osób kierujących skargę, ulokowanie szkoły na obrzeżach miasta uniemożliwi również podejmowanie przez uczniów aktywności, które realizowali wcześniej bez konieczności organizowania przejazdu busem, tj. wyjść do sklepu, parku czy teatru.

Rzecznik Praw Obywatelskich podnosił już tę sprawę w wystąpieniu do Naczelnika Wydziału Oświaty tutejszego Urzędu Miasta (pismo Zespołu ds. Równego Traktowania z 18 marca 2024 r.). W odpowiedzi z 11 kwietnia 2024 r. (znak sprawy: OŚ-O.KW-0288/2024, OŚ-O.4424.2.25.2024) wskazano, że budynek przy ul. Torowej jest usytuowany w kompleksie obiektów szkolnych, w których obecnie funkcjonuje Centrum Kształcenia Zawodowego, gdzie w pracowniach jest zorganizowana praktyczna nauka zawodu dla ponad 1000 uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe, a także bursa dla młodzieży szkolnej oraz Szkolne Schronisko Młodzieżowe.

W odpowiedzi opisano także, na jakie warunki będą mogli liczyć uczniowie w nowej siedzibie szkoły specjalnej (m.in. w zakresie zainstalowania zewnętrznej windy, dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnością sanitariatów, czy też braku barier architektonicznych w budynku). Podkreślono, że budynek przy ulicy Torowej 7 był jedynym wolnym obiektem, który można było w krótkim czasie zaadaptować na potrzeby Szkoły Specjalnej Przystosabiającej do Pracy. Lokalizacja ta ponadto ma nie być docelową, a organ prowadzący będzie dokonywał starań, by podjąć działania związane z budową nowego obiektu, w którym w przyszłości będą mogły funkcjonować szkoły prowadzące kształcenie specjalne.

Doceniając w pełni działania podejmowane przez tut. Urząd Miasta na rzecz zapewnienia uczniom budynku pozbawionego barier, należy wskazać, że w ww. odpowiedzi w żaden sposób nie odniesiono się do jednej z głównych kwestii, której dotyczyło wystąpienie Rzecznika, tj. otoczenia placówki, które zdaniem osób skarżących jest niedostępne, a miejscami wręcz niebezpieczne dla uczniów. Jako takie budzi więc zasadnicze zastrzeżenia i obawy. Warto podkreślić, że w niektórych przypadkach dla zapewnienia rzeczywistej dostępności nie jest wystarczające dostosowanie samego budynku. Jeśli chodzi o budynki użyteczności publicznej, w tym szkoły, dostępne powinno być również otoczenie placówki. Przy projektowaniu szkół dla uczniów ze szczególnymi potrzebami należy zatem brać pod uwagę ich uzasadnione potrzeby i możliwość ich zaspokojenia w konkretnej lokalizacji.

Rzecznik Praw Obywatelskich uzyskał również informację, że w opinii rodziców na terenie miasta Opole brakuje placówek dostosowanych do potrzeb uczniów posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów w spektrum autyzmu. Szkoły prowadzące edukację uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego mają być niewystarczająco przystosowane, zaś propozycje inwestycji rozwijających ofertę edukacyjną dla tej grupy uczniów nie być uwzględniane.

Mając na uwadze powyższe, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1058), zwracam się do Pana Prezydenta z uprzejmą prośbą o udzielenie wyjaśnień w niniejszej sprawie. W szczególności proszę o poinformowanie:

1. czy i w jaki sposób przy planowaniu nowej lokalizacji szkoły specjalnej wzięto pod uwagę potrzeby uczniów z niepełnosprawnościami;
2. czy oprócz prac remontowych w budynku podjęto działania w celu dostosowania otoczenia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i wyeliminowania barier architektonicznych istniejących w pobliżu lub takie działania są planowane;
3. czy planowane jest zorganizowanie przystanku komunikacji miejskiej w pobliżu szkoły;
4. czy zbadane zostało natężenie hałasu w budynku szkoły i w jej najbliższym otoczeniu, w związku z jej zlokalizowaniem w sąsiedztwie schroniska dla zwierząt i trakcji kolejowej.

Jednocześnie będę zobowiązany za wskazanie liczby miejsc oraz rodzajów placówek, którymi dysponuje miasto Opole dla uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów w spektrum autyzmu.

Łączę wyrazy szacunku

Valeri Vachev

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

/-wydano i podpisano elektronicznie/